

Ett stilla liv. Isak Eriksson. Tredje pris i skrivtävlingen Lilla Lubbe 2018

Solbritt hade levt ett tillsynes stilla liv. Hon hade varit ensam i huset sedan Milton gick bort, och de andra tanterna i Älandsbro hade hon aldrig riktigt känt sig bekväm med. Varje dag hade hon gått ned på kiosken och köpt tidningen, druckit sitt kaffe med en sockerbit till och löst sina korsord. Här hade hon bott i den lilla bruna tegelvillan sedan 1959. Yngre släktingar fann nöje i hennes omoderna lutande köksskåp, det tantiga blomsterförklädet som hängde på väggen eller hennes hopplöst föråldrade tjockteveapparat inrutad i ett gemytligt brunt skåp av teak. Solbritt brydde sig föga om deras tycken, om hon ens märkte av det. Hon brukade hålla sig lite på sidan när folk hälsade på, inte för att hon drog sig för umgänge men för att hon fann de flesta människor oerhört tråkiga. Ibland när hon tyckte att det sociala blev för påträngligt kunde hon ställa sig utanför dörren när hon fick tillfälle. Där andades hon den klara kvällsluften. Om somrarna räknade hon blommors dofter, på vintrarna stjärnorna på himlavalvet. Nuförtiden var hon visserligen mest för sig själv, men brukade ändå varje klar vinternatt gå ut för att se på himlen. Milton hade lärt henne alla stjärnbilder, och hon räknade upp dem i huvudet en efter en. Andromeda, Kusken, Björnvaktaren, Cassiopeja. De namnen resonerade i henne.

Solbritt hade varit med om saker som ingen annan varit med om. I stunder mellan våra tidsmått befann hon sig på platser bortom tid och rum. Okända platser där makalösa varelser levde och fantastiska under inträffade, platser där sagor utspelade sig. En middagslur på sängen - och hon var inte längre bara Solbritt. Hon var mästertjuv i de fasansfulla junglarna mellan de dimhöljda Aurlubergen, där den galne orangutangkejsaren härskade över alla jungelns varelser. Mellan slemmiga träd och giftiga buskar hade hon och hennes kompanjon och medtjuv rusat med guldkedjor och ädla smycken klängandes runt halsarna undan den förorättade kejsarens hord av kannibalapor. En blund på vårdcentralens väntrum - och hennes sinne var förflyttat till de brända savannerna i landet Muruk, där himlen lystes upp av två röda solar och horisonten pryddes av alabasterskimrande kristallpalats. I det riket var hon en drottning som red fram på en noshörning med ädelstensinlägg i sina höga horn. Ett snabbt besök på Folkets Hus toalett hade blivit ett oändligt äventyr till den torra och otillgängliga Tamurheden, där världens visaste trollkarlar bodde långt ned i den försvunna sprickdalsstaden av marmor och glänsande koppar, bortglömd bakom damm och farliga bergspass. Där var de fria att studera det stora kalla kosmos, utan avbrott från den vanliga världens kaos. I dessa förunderliga världar var hon borta många månvarv, men när hon kom tillbaka var knappt någon tid förfluten. Måhända hade Solbritt aldrig kommit längre söderöver än till Timrå, men hon hade helt säkert upplevt mer resor än någon annan i sin omgivning.

Ingen som hade besökt hennes hem skulle kunnat anmärka på något annorlunda, något som avslöjade vad som hände i hennes inre. Endast hon visste vad för egentlig mening som fanns i den slitna boken

om Valfisket i Nantucket som stod i bokhyllan eller den lilla oansenliga tavlan föreställande Norra Ishavet som hängde i vardagsrummet. Hon hade gått i väntan på det sedan länge. Det sista äventyret. Hon hade försökt frammana det utan att lyckas. Ibland kunde Solbritt känna doften av saltvattenstänk i näsan, och när hon blundade hände det att hon kunde se framför sig isflak i all oändlighet. Hon såg stundom långa narvalshorn sticka upp ur Älandsfjärdens vatten och hon hörde lunnefågelns läten själv på hetaste sommardagen. I enstaka ögonblick tycktes hon kunna se Svalbards Spetsberg utanför köksfönstret. Ett par sekunder och sedan - borta, tomt, tyst. Det var som att äventyret stod fast på tröskeln, och hon kunde aldrig komma in i det. Det var länge sedan sista drömmen och hennes kropp kändes sliten och tung efter alla år. I Älandsbro hade hon inget längre att göra. Hon tog sömntabletter för att kunna sova så mycket som möjligt, med ett hopp om att någon gång få återse sitt gamla drömland, även om det innebar att hon aldrig skulle återvända. Kanske var det just därför det var så viktigt för henne. Solbritt visste bara svagt vad hennes mål var. Långt ute till havs ryktades det om ett torn, långt och krokigt och svart som ebenholts från grund till tak - likt ett stycke kol som stack upp ur den blågrå isen. Instängd där inne bodde en eremit, äldre än allt annat på jorden. Hon kunde se hans ansikte framför sig, med insjunkna kindkotor och två djupa, mörka ögonhålor. Ibland viskade hans raspiga röst efter henne, skärandes genom vinden. Till honom och hans arktiska boning skulle hon ta sig, ombord på ett valskepp från Biskaya. Varför just hon och varför just han och alla de små detaljerna visste Solbritt inte riktigt än, men genom åren hade hon lärt sig att det brukade lösa sig. Meningen med det hela var egentligen ingenting hon fäste någon större betydelse vid. Hursomhelst och viktigast av allt så var det ett äventyr. Hon skulle iväg.

Hemma på köksbordet stod Solbritts kaffekopp. Den var svartvitrandig med en brun bård runt kanten. På den prickiga vaxduken hade den lämnat efter sig många små ljusbruna kafferingar. Ett oklart ljus skymtade bakom molnen och sken in genom fönsterpersiennerna, men utomhus var det fortfarande slaskigt och halt. Väggeklockan tickade högt och räknade varenda olidlig sekund som gick. Hemmets journal låg på hög invid soffan. Solbritt väntade. Den morgonen var huset städlat, mattorna vädrade och lagda på plats. Rummen var tjocka av tystnad. På något sätt kändes det högtidligt, en sista storstädning innan hädanfärden. Solbritt skruvade av locket på sockerskålen och skådade däri. Där låg fyra små piller, helt oansenliga i form och färg. Förhoppningsvis skulle det fungera. Raskt efter varandra följdes de åt ned i hennes mun, innan hon gick för att lägga sig ned på sängen i sovrummet. Väl tillrätta blundade en lång stund. Vinden knakade i husets knutar. Hon hörde kylskåpet börja surra i köket. Ingenting verkade hända. Satpiller, tänkte hon för sig själv. Hon sträckte sig efter boken som låg bredvid henne på nattduksbordet. Utan att bry sig om titeln slog hon upp bokens första sida och läste. "Kalla mig Ismael", stod det. Hon log, och långsamt började hennes ögonlock att tyngas ned. Utan att själv märka det blundade hon snart igen. Tiden förflöt och inom kort låg en stilla kropp på den nybäddade sängen.

Plötsligt var hon kall i anletet. Hon kände doften av kyla i hennes näsborrar. I taket såg hon en svag vintersols strålar brytas genom ett blåskiftande glas. Hon sträckte fram handen och tog i det. Det var kallt och slipprigt. Det var is. Hon kravlade sig ut med en förvånande spänstighet ur skrevan hon befann sig i. Utanför möttes hon av en rå vind och en hård snö som täckte land. Enstaka snöflingor föll sakta från det mulna ovan. Inte långt nedanför låg feta valrossar och klappmytsar på en frusen strand. En bit uti det grå vattnet låg ett skepp och gungade försiktigt. Ombord på skeppet stod ansikten hon kände igen, bekanta mannar från forna äventyr i tjocka pälsar och såg förvånade på hennes med glada, längtande ögon. Hon var tillbaka.

Juryns motivering: **I novellen Ett stilla liv har Isak Eriksson på ett trovärdigt sätt levt sig in i och skrivit fram en annan människas tanke- och föreställningsvärld.**

Jury: Författaren Maria Hamberg